

Pauliny Hovorka architekti: Banánka, dom so zelenou strechou v lese

Život v dome s názvom Banánka je definovaný prepojením interiéru s exteriérom. V letných mesiacoch sa sklenená fasáda medzi obytnou halou, terasou a záhradou dá úplne odsunúť. Tento koncept maximalizuje vizuálne prepojenie so záhradným jazerom, stromami a skalnatou scenériou. Jednopodlažný rodinný dom je situovaný tak, aby zachoval existujúcu zeleň. Hviezdicový pôdorys rozdeľuje pozemok na menšie záhradné celky, na ktoré majú obyvatelia jedinečné výhľady.

Text:
Zuzana Pastirčák
Duchová
Obrazový materiál:
Pauliny Hovorka
architekti
Fotografie:
Matej Hakár

Minimalisticky moderný dom so zelenou strechou sa nachádza na malebnom mieste zmiešaného lesa, neďaleko horského prameňa. Jeho tvar organicky nasleduje prírodné línie, hoci prirovnanie k banánu je už pomerne abstraktné. Názov Banánka však nevychádza z názvu ovocia, ale nárečia obce Banka. Obyvatelia sami seba nazývajú Banánci. Susedia miestu už stihli vymyslieť prezývku benzínová pumpa (kvôli vstupu s prestrešením a betónovými stĺpmi) a majiteľa volajú Kameňák. Nech už miesto voláme, ako chceme, jedno je jasné, podarilo sa vytvoriť krásny a funkčný životný priestor pre ľudí, zvieratá i hospodárske rastliny doslova v lone prírody. Zaujímavé na tomto projekte je, že vznikol v úzkom dialógu s majiteľmi pozemku, ktorý sa nachádza na úplnom konci obce. Cieľom bolo, aby počas výstavby nebol vyrúbaný ani jeden strom. Keďže sa dom nachádza na okraji lesa, bola to výzva, no podarilo sa ju zvládnuť.

Architektonický návrh bol ovplyvnený členitým terénom a desiatkami stromov, čo určilo presné umiestnenie domu na pozemku. Stavba má pôdorys minimalistickej hviezdy (alebo, ak chceme, banánov) v tvare troch krídel, ktoré sa stretávajú v jednom bode. Hoci pôsobí pomerne pravidelne, symetria nie je otrocká – sú v nej jemné odchýlky a prvky, ktoré narúšajú prísnu pravidelnosť a dodávajú stavbe dynamiku. Jedno z krídel tvorí vstupnú časť, garážové státie a technické zázemie. V druhom krídle sa nachádza veľká priestranná obývačka s kuchynou, zatiaľ čo v koncových častiach krídel sú, logicky, umiestnené spálne. V celom dome sa kladol dôraz na úzký kontakt s okolím – veľké presklené plochy zabezpečujú nepretržitý vizuálny prechod medzi interiérom a prírodou.

Hoci dolina, v ktorej sa dom nachádza, nemá práve ideálne svetelné podmienky, interiér nepôsobí tmavo ani ponuro. Veľké okná a okolité stromy vytvárajú príjemnú atmosféru. Interiér je riešený minimalisticky, v súlade

s preferenciami majiteľov, ktorí uprednostňujú jednoduchosť a funkčnosť. Všetko má svoju logiku – predmety môžu byť skryté alebo vystavené podľa potreby. Tento typ dizajnu nepotrebuje výrazné akcenty v interiéru. Nenájdeme tu krikľavé farby ani dominantné dekoračné prvky, pretože celý priestor je navrhnutý ako plynulý vizuálny zážitok. Celkový dojem dotvára harmónia s prírodou. Všetko má svoju logiku a miesto, detaily mobiliára i osvetlenie. Majitelia vedú vlastne úplne bežný vidiecky život – chovajú sliepky, psa a mačku, no zároveň bývajú v jedinečnom autorskom dizajne, ktorý dokonale rešpektuje okolitú krajinu.

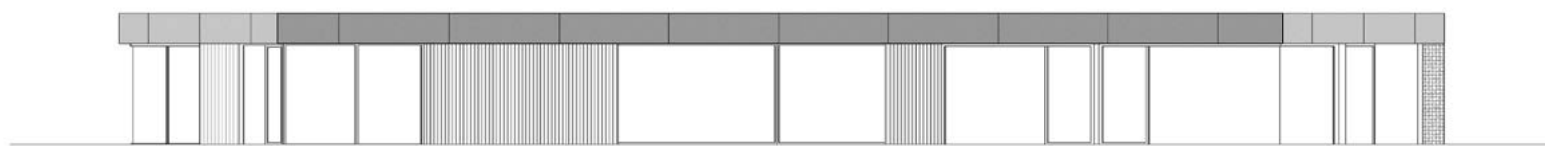
Je vždy potešujúce vidieť, keď si užívateľ sadne s architektom a spoločne nájdu súlad medzi víziou a praktickými potrebami. V tomto prípade sa to naozaj podarilo, pretože majitelia sa sami venujú ďalšej starostlivosti o pozemok. Aj bežné prvky drobného dizajnu, ako je kurín, sú v harmónii s architektúrou určenou pre ľudí. Tento „architektonický“ kurín má taktiež zelenú strechu, čo prispieva k celkovej estetike a ekológii priestoru. Celý pozemok a záhrada sú plné inšpiratívnych detailov, ktoré rešpektujú prírodu, život zvierat a rastlín, ale zároveň nekompromisne razia minimalistický a súčasný dizajn.

Zelenú strechu do lesa? Určite áno, v tomto prípade platí obľúbené „menej je viac“. Zelené strechy sa oplatí použiť hlavne v oblasti hustej zástavby, kde môžu výrazne prispieť k mitigácii klimatických zmien a energetickej efektívnosti. Aj keď by sa mohlo zdať, že na projekte s takou malou mierkou pôjde o minimálny rozdiel, aj tu prináša strecha nielen vizuálne príjemné riešenie (aj pre diváka zvonka), ale aj praktické benefity, ako sú zlepšenie mikroklimy a úspora energie. Tento projekt je krásnym príkladom toho, ako môže architektúra harmonicky spolunažívať s prírodou, pričom vytvára komfortné a estetické prostredia pre ľudí i zvieratá. ■

Pauliny Hovorka architekti:
Banánka, pohľad na hlavný
vstup a zelenú strechu
© Matej Hakár

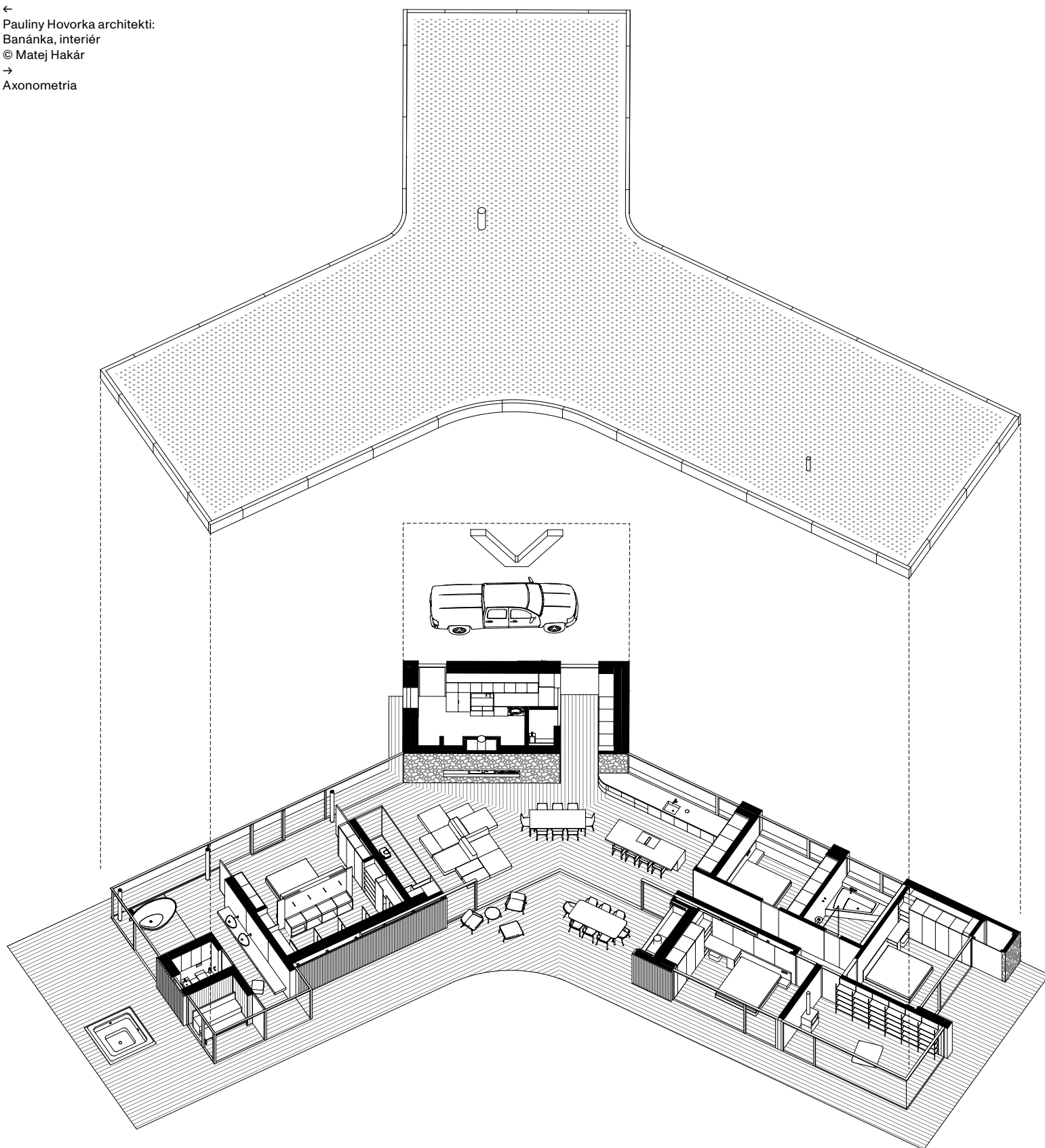
„Zelenú strechu do lesa? Určite áno, v tomto prípade platí obľúbené ‚menej je viac‘. Zelené strechy sa oplatí použiť hlavne v oblasti hustej zástavby, kde môžu výrazne prispieť k mitigácii klimatických zmien a energetickej efektívnosti. Aj keď by sa mohlo zdať, že na projekte s takou malou mierkou pôjde o minimálny rozdiel, aj tu prináša strecha nielen vizuálne príjemné riešenie (aj pre diváka zvonka), ale aj praktické benefity, ako sú zlepšenie mikroklimy a úspora energie. Tento projekt je krásnym príkladom toho, ako môže architektúra harmonicky spolunažívať s prírodou, pričom vytvára komfortné a estetické prostredia pre ľudí i zvieratá.“

↓
Pauliny Hovorka architekti:
Banánka, pôdorys a
pohľad z ulice a zo záhrady

Autori	Braňo Hovorka, Martin Paulíny, Natália Galko Michalová, Veronika Kochaniková, Lenka Kopfová
Lokalita	Banka, okres Piešťany
Návrh, projekty	2020 – 2021
Realizácia	2021 – 2024
Úžitková plocha	244 m ²

